

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

17 грудня 2018 р.

Київ

№ 736-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 14.12.2018 № 500-01/7077-п та повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології Тернопільської міської ради б/н (вх. № 933-ПДД від 14.11.2018), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, Департамент моніторингу і контролю державної допомоги

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Листом б/н (вх. № 933-ПДД від 14.11.2018) Управлінням житлово-комунального господарства, благоустрою та екології Тернопільської міської ради відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧІВ ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (2) Управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології Тернопільської міської ради (46000, м. Тернопіль, вул. Коперника, 1, ідентифікаційний код юридичної особи 35939939).

2.2. Отримувач підтримки

- (3) Комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення «Тернопільміськвітло» (далі – КП «Тернопільміськвітло») (46000, м. Тернопіль, вул. Князя Острозького, 32, ідентифікаційний код юридичної особи 03353868).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- Метою (ціллю) підтримки є сприяння окремим видам господарської діяльності:
Зовнішнє освітлення:
- створення належних умов для надання населенню доступних, якісних та безпечних послуг з утримання та експлуатації об'єктів зовнішнього освітлення;
- підвищення рівня технічного оснащення комунального підприємства КП «Тернопільміськвітло» та забезпечення ефективності його роботи в місті Тернополі;
- заощадливе використання (економія енергоресурсів) за рахунок впровадження сучасного електротехнічного обладнання, яке дозволить уникнути втрат електроенергії в електричних мережах.
Технічні засоби регулювання дорожнього руху:
- утримання технічних засобів регулювання дорожнього руху (світлофорних об'єктів) у належному стані з метою забезпечення безпеки дорожнього руху, попередження дорожньо-транспортних пригод;
- встановлення нових засобів регулювання дорожнього руху (світлофорів, дорожніх знаків, турнікетного огородження) в новозбудованих мікрорайонах міста Тернополя.

2.4. Очікуваний результат

- (4) Створення належних умов для надання населенню доступних, якісних та безпечних послуг з утримання та експлуатації об'єктів зовнішнього освітлення та технічних засобів регулювання дорожнього руху.

2.5. Форма підтримки

- (5) Поточні трансферти на забезпечення основної діяльності КП «Тернопільміськвітло»: виплата заробітної плати, сплата податків і зборів на заробітну плату та оплату спожитої електроенергії; придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, у тому числі обмундирування, а саме: пально-мастильні матеріали, будівельні матеріали, обладнання, інвентар, інструменти для господарської діяльності та благоустрою території, комплектувальні та дрібні деталі для ремонту виробничого та невиробничого обладнання, запчастини до транспортних засобів. Також забезпечення стабільного функціонування об'єктів зовнішнього освітлення та технічних засобів регулювання дорожнього руху в місті Тернополі.

2.6. Обсяг підтримки

- (6) Загальний обсяг підтримки – 52 800,0 тис. грн.
З них:
2019 рік – 23 800,0 тис. грн;
2020 рік – 29 000,0 тис. грн.

2.7. Підстава для надання підтримки

- (7) Проект «Програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства міста Тернополя на 2019 – 2020 роки» (далі – проект Програми).

2.8. Тривалість підтримки

- (8) 3 01.01.2019 по 31.12.2020.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (9) Метою проекту Програми є підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунального господарства міста Тернополя, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення і господарського комплексу в житлово-комунальних послугах відповідно до встановлених нормативів і національних стандартів.

3.1. Зовнішнє освітлення

- (10) Освітлювальна мережа міста Тернополя складається з таких елементів: повітряні лінії, кабельні лінії, шафи управління И-70, освітлювальні прилади, системи керування зовнішнім освітленням міста.
- (11) На обслуговуванні КП «Тернопільміськвітло» знаходиться 313,7 км ліній зовнішнього освітлення: кабельних – 196,2 км, повітряних – 117,5 км.
- (12) Система зовнішнього освітлення міста ділиться на: освітлення транспортних магістралей, житлових районів, пішохідних зон, садово-паркових зон, освітлення архітектурних будинків і споруд.
- (13) Загальна кількість світлоточок за типами джерел світла – 8 932 штук, у тому числі: лампи розжарювання – 30 шт., ртутні – 1 346 шт., натрієві – 6 792 шт., світлодіодні – 764 шт. Шафи управління – 81 штука, опори металічні – 1 118 шт. та залізобетонні – 2 722 шт.
- (14) Основною проблемою мереж зовнішнього освітлення є швидкий знос електротехнічного обладнання, особливо світильників, через вологість, що не дозволяє отримати якісне освітлення магістральних доріг, житлових районів, пішохідних зон, внутрішньоквартальних проїздів, зон відпочинку; застарілість електротехнічного обладнання (повітряні лінії, світильники з ртутними лампами).
- (15) Для забезпечення нормованого рівня освітлення потрібно виконувати поточний та капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення.
- (16) Важливою проблемою залишається питання економії енергоресурсів. Впровадження сучасного електротехнічного обладнання дозволить уникнути втрат електроенергії в електричних мережах.
- (17) У зв'язку з тим, що зовнішнє освітлення та мережі електропостачання є об'єктами підвищеної небезпеки, особлива увага повинна приділятися їх якісному та своєчасному ремонту й утриманню.

3.2. Технічні засоби регулювання дорожнього руху

- (18) У місті Тернополі регулювання дорожнього руху забезпечує 53 світлофорних об'єкти та 2 мигалки, обслуговування яких здійснює КП «Тернопільміськвітло».
- (19) На світлофорних об'єктах розташовано 364 транспортних світлофори та 232 пішохідних світлофори.
- (20) Основною проблемою технічних засобів регулювання дорожнього руху є застарілість технічних засобів регулювання дорожнього руху (частина світлофорного обладнання,

кабелів, контролерів управління є технічно застарілою та перебуває в експлуатації з 80-х років минулого століття).

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Ознаки державної допомоги

- (21) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (22) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (23) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

4.2. Благоустрій як об'єкт державної допомоги

- (24) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (25) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
 - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
 - забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів;
 - організація місць відпочинку для населення.
- (26) Відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою є, зокрема: покриття площ, вулиць, доріг, проїздів, алей, бульварів, тротуарів, пішохідних зон, доріжок, зелені насадження в парках, скверах, на алеях, бульварах, в садах, інших об'єктах благоустрою загального користування; комплекси та об'єкти монументального мистецтва, декоративні фонтани і басейни, штучні паркові водоспади; малі архітектурні форми, будівлі та споруди системи збирання і вивезення відходів, засоби та обладнання

зовнішнього освітлення, обладнання (елементи) дитячих, спортивних та інших майданчиків.

- (27) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.
- (28) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
 - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
 - орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (29) Крім того, державна підтримка буде використана виключно на безперебійне та якісне виконання заходів, які забезпечують підтримку в належному стані об'єктів благоустрою. Звернення від інших підприємств щодо можливості виконання відповідних робіт не отримувались.
- (30) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

4.3. Діяльність щодо утримання та експлуатації технічних засобів регулювання дорожнього руху

- (31) Відповідно до статті 16 Закону України «Про автомобільні дороги» вулиці і дороги міст та інших населених пунктів знаходяться у віданні органів місцевого самоврядування і є комунальною власністю.
- (32) Згідно зі статтею 17 Закону України «Про автомобільні дороги» управління функціонуванням та розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів здійснюється відповідними органами місцевого самоврядування, у віданні яких вони знаходяться.
- (33) Основним обов'язком органів місцевого самоврядування у частині управління функціонуванням і розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів є, зокрема:
- забезпечення безперервних, безпечних, економічних та зручних умов руху транспортних засобів і пішоходів вулицями і дорогами міст та інших населених пунктів;

- організація будівництва, реконструкції, ремонту та утримання вулиць і доріг міст та інших населених пунктів за встановленими для них будівельними нормами, державними стандартами та нормами.
- (34) Статтею 78 Господарського кодексу України передбачено, що комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління.
- (35) Орган, до сфери управління якого входить комунальне унітарне підприємство, є представником власника - відповідної територіальної громади і виконує його функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.
- (36) Майно комунального унітарного підприємства перебуває у комунальній власності і закріплюється за таким підприємством на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство) або на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство).
- (37) Відповідно до статті 6 Закону України «Про дорожній рух» до компетенції міських рад та їх виконавчих органів, районних рад та районних державних адміністрацій у сфері дорожнього руху належить:
- виконання вимог законодавства та рішень органів виконавчої влади про дорожній рух і його безпеку;
 - розробка, затвердження та реалізація міських і районних програм розвитку дорожнього руху та його безпеки;
 - організація дорожнього руху на території міста і району згідно з відповідними генеральними планами, проектами детального планування та забудови населених пунктів, автоматизованих систем керування дорожнім рухом, комплексних транспортних схем і схем організації дорожнього руху та з екологічно безпечними умовами;
 - організація будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів;
 - керівництво та контроль за діяльністю підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності та господарювання, за виконанням вимог законодавства, рішень органів державної виконавчої влади про дорожній рух і його безпеку.
- (38) Згідно зі статтею 11 Закону України «Про дорожній рух» міністерства, інші центральні органи виконавчої влади та об'єднання у межах своєї компетенції забезпечують безпеку дорожнього руху, несуть відповідальність за виконання державних і галузевих програм у сфері дорожнього руху, видають нормативні акти про дорожній рух, що не суперечать законодавству про дорожній рух, сприяють підприємствам, установам та організаціям, що входять до їх складу, у здійсненні заходів, спрямованих на забезпечення безпеки дорожнього руху.
- (39) Відповідно до частини другої статті 27 Закону України «Про дорожній рух» організація дорожнього руху здійснюється спеціалізованими службами, що створюються відповідними органами: на автомобільних дорогах, що перебувають у власності територіальних громад – органами місцевого самоврядування; на інших автомобільних дорогах – центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства та управління автомобільними дорогами.

- (40) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України: для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (41) Відповідно до статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (42) Відповідно до пункту 2.1 Статуту КП «Тернопільміськвітло», затвердженого рішенням Тернопільської міської ради від 27.01.2014 № 6/44/16, зі змінами від 16.03.2018 № 7/23/141 (далі – Статут), метою діяльності підприємства є забезпечення належного утримання, експлуатації, ремонту, створення електромереж зовнішнього освітлення та технічних засобів регулювання дорожнього руху (світлофорів, дорожніх знаків, напрямних, сигнальних та огорожувальних пристроїв тощо), розподілення і постачання електроенергії, перетворення електричної енергії в світло.
- (43) Пунктом 2.2 Статуту КП «Тернопільміськвітло» передбачено, що предметом діяльності підприємства, зокрема, є утримання світлоточки, забезпечення належної експлуатації і своєчасного ремонту електромереж зовнішнього освітлення міста; утримання електромереж зовнішнього освітлення міста і їх споруд в стані відповідно до технічних умов, норм і правил експлуатації; підвищення технічного рівня експлуатації електричних мереж на основі впровадження досягнень науки і техніки; виробництво (складання) вуличних ліхтарів та інших приладів для вуличного освітлення; виробництво (складання) електричного сигнального устаткування, такого, як світлофори та пішохідне сигнальне устаткування та електронних табло.
- (44) У Статуті передбачено, що КП «Тернопільміськвітло» належить до комунальної власності територіальної громади міста Тернополя.
- (45) Майно КП «Тернопільміськвітло» перебуває в комунальній власності територіальної громади міста Тернополя і закріплюється за ним на праві господарського відання.
- (46) Відповідно до інформації, наданої у Повідомленні, фінансова підтримка спрямована на виконання таких заходів: утримання, оренда та поточний ремонт технічних засобів регулювання дорожнього руху (власних та орендованих) та електроенергії для потреб технічних засобів регулювання дорожнього руху; утримання та поточний ремонт мереж зовнішнього освітлення, електроенергія для потреб мереж зовнішнього освітлення та системи антиобледеніння, новорічне утримання міста, ілюмінація; витрати на пально-мастильні матеріали; виплата заробітної плати, сплата податків і зборів на заробітну плату та оплату спожитої електроенергії; придбання матеріалів, а саме: світильники, лампи, опори, лічильники, метал, кабель, кронштейни, зажими, запчастини до транспортних засобів, світлофори, блоки мікропроцесори, світлофорні модулі (лінзи), козирки, металеві труби.

- (47) За інформацією, зазначеною в Повідомленні, рахунки КП «Тернопільміськвітло» розподілено щодо видів діяльності та перехресне субсидювання виключене.
- (48) Відповідно до статті 1 Закону однією з ознак державної допомоги є спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції допомогою, яка надається суб'єктові господарювання.
- (49) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (50) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (51) Отже, для того, щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрозувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (52) Відповідно до зазначеної в повідомленні інформації, КП «Тернопільміськвітло» надає послуги з утримання та експлуатації об'єктів зовнішнього освітлення та технічних засобів регулювання дорожнього руху на безоплатній основі.
- (53) КП «Тернопільміськвітло» не бере участі в інших тендерах на надання послуг з утримання та експлуатації об'єктів зовнішнього освітлення та технічних засобів регулювання дорожнього руху, що проводиться за межами території компетентного місцевого органу влади.
- (54) Послуги КП «Тернопільміськвітло», яке створене з метою реалізації самоврядних повноважень (функцій) органів місцевого самоврядування із забезпечення виконання місцевих програм та надання послуг з утримання та експлуатації об'єктів зовнішнього освітлення та технічних засобів регулювання дорожнього руху, фінансуються за рахунок місцевого бюджету, надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті.
- (55) Як наслідок, підтримка у формі поточних трансфертів КП «Тернопільміськвітло», що виділяється на підставі проекту «Програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства міста Тернополя на 2019 – 2020 роки» на період з 01.01.2019 по 31.12.2020 у сумі 52 800,0 тис. грн, не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, отже, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (56) Разом з тим слід зазначити, що:

- державне фінансування КП «Тернопільськесвітло» повинне спрямовуватися лише на покриття витрат, пов'язаних з утриманням та експлуатацією об'єктів зовнішнього освітлення та технічних засобів регулювання дорожнього руху, та в жодному разі не повинне покривати витрати на здійснення комерційної діяльності;
- використання коштів державної підтримки КП «Тернопільськесвітло» на здійснення комерційної діяльності може містити ознаки державної допомоги.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Управлінням житлово-комунального господарства, благоустрою та екології Тернопільської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування) у формі поточних трансфертів для здійснення заходів з утримання та експлуатації об'єктів зовнішнього освітлення та технічних засобів регулювання дорожнього руху, що виділяється на підставі проекту «Програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства міста Тернополя на 2019 – 2020 роки» комунальному підприємству електромереж зовнішнього освітлення «Тернопільськесвітло» на період з 01.01.2019 по 31.12.2020 у сумі 52 800,0 тис. грн, **не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ